

HNÍZDĚNÍ KRKAVCE VELKÉHO *Corvus corax* L. U HNÁTNICE V OKRESE ÚSTÍ NAD ORLICÍ

Jiří Bartoš

Krkavec velký se v dřívějších letech v našem kraji téměř nevyskytoval. Po II. světové válce nastalo jeho šíření a v roce 1985 bylo již prokázáno hnízdění u Hradce Králové (ZAJÍC 1986). Z oblasti orlického podhůří nebyly zatím publikovány žádné údaje o hnízdění (viz red.pozn.).

Poprvé jsem se s krkavci setkal 9.11.1986, kdy přes Ústí n.Orl. přeletěli 2 ex. Na jaře r. 1987 jsem již pravidelně pozoroval 2 ptáky (pravděpodobně pár) v okolí níže popisovaného hnízdiště. Dne 3.4.1988 jsem našel obsazené hnízdo na borovici při okraji rozsáhlejšího lesa. Během dubna a května se pár stále zdržoval v okolí hnízda, ale mladé z neznámého důvodu nevyvedl. V roce 1989 bylo již hnízdění úspěšné.

Hnízdní biotop, umístění hnízda

V podorlické pahorkatině (340-520 m n.m.) se střídá zemědělská krajina s remízky a převážně smrkovými lesy o různé výměře. Samotné hnízdo se nacházelo 30 m od kraje většího lesního komplexu na mírném svahu (5°) s JZ expozicí. Bylo postaveno na borovici ve výšce 25 m, asi 5 m od vrcholu těsně u kmene. Okolní porost tvoří borovice a mladé buky s roztroušenými mohutnými modříný. Převážně však les tvoří smrková monokultura střídající se s mýtinami a smrkovým mlázím. K lesu přiléhají rozsáhlejší obilná pole, v menší míře luční porosty. Ve vzdálenosti 800 m je skládka odpadků. Hnízdo bylo postaveno 350 m od loňského hnízda.

Průběh hnízdění

Krkavci obsadili hnízdiště poměrně pozdě. Poprvé jsem pár

pozoroval při přeletování v okolí dne 11.2., pátrání po hnízdě bylo však bezvýsledné. Dne 22.2. jsem našel již postavené, poměrně dobře viditelné hnízdlo. Při kontrolách hnízdiště v lednu a počátkem února jsem ptáky nepozoroval, což se neshoduje s údaji, které udává Fauna ČSSR (HUDEC et al. 1983). Dne 4. března jsem již pozoroval samici sedící na hnízdě. Dne 24.4. byla vidět první dvě mláďata, 1.5. jsem pozoroval již čtyři a 4.5. stálo na okraji hnízda 5 mladých. Dne 9.5. mladí posedávali na větvích v těsném sousedství hnízda.

Podle pozorování jsem alespoň přibližně vypočítal některá data. Datum snesení 1. vejce jsem určil na 26.2. - 2.3. První 2 mláďata byla ze země pozorovatelná ve stáří asi 31 dní a ve stáří asi 46 dní již posedávala na větvích v okolí hnízda. Četnější stříkance trusu jsem našel pod hnízdem, když mladí byli ve stáří asi 5 dní.

Při tichém přibližování k hnízdu lesem jsem občas mohl krkavce pozorovat u hnízda. Po obě hnízdění sezony jsem někdy zastihl krkavce při sbírání potravy na skládce a též často na poli lovili za chůze hraboše. S potravou nelétali přímo k hnízdu, ze skládky letící pták zamířil nejprve přes pole kolmo k lesu a pak při okraji lesa k hnízdu.

Souhrn

Minimálně od roku 1987 hnízdí u Ústí n. Orl. krkavci velcí. Úspěšné hnízdění prokázáno v roce 1989, kdy bylo vyvedeno 5 mláďat. Hnízdění bylo obsazeno v 1. polovině února a 1. vejce sneseno na přelomu února a března. Mladé ptáky bylo možno ze země pozorovat ve stáří asi 31 dní a hnízdlo opustili začátkem května ve stáří 41-45 dní.

Zusammenfassung

BRUTNACHWEIS DES KOLKRABEN *Corvus corax* BEI HNÁTNICE IM KREIS ÚSTÍ NAD ORLICÍ

Der Kolkrabe *Corvus corax* brütet in der Nähe von Ústí nad Orlicí mindestens seit 1987. Eine erfolgreiche Brut wurde 1989 nachgewiesen. Fünf Jungvögel wurden grossgezogen. Der Brutplatz wurde in der ersten Februarhälfte besetzt. Das erste Ei wurde

Ende Februar/Anfang März gelegt. Die jungen Vögel konnten im Alter von ca. 31 Tagen von der Erde aus beobachtet werden. Das Nest verliessen sie Anfang Mai im Alter von ca. 41-45 Tagen.

Literatura

HUDEC, K., et al., 1983: Fauna ČSSR, Ptáci 3/II. Academia Praha.
ZAJÍC, J., 1986: Hnízdění krkavců velkých (*Corvus corax*) u Hradce Králové. Sborník Vč.pobočky ČSO 8: 75-78.

Adresa autora

Jiří Bartoš, 561 01 Hnátnice 94

Poznámka redakce

Po obdržení rukopisu vyšel dodatečně ve Zprávách MOS 1989: 19-27 článek Bělky, Flouska a Vrány Postup šíření krkavce velkého (*Corvus corax* L.) v severovýchodních Čechách do roku 1985, ve kterém autoři publikují pozorování krkavců v hnízdění době v letech 1984-1985 v oblasti Orlických hor u Uhřínova a Bartošovic a jedno prokázané hnízdění u Týniště n. Orl.

Mládě krkavce velkého (*Corvus corax*) v hnízdě. Foto T. Diviš